

Звіт
про повторне відстеження результативності
регуляторного акта

1. Вид та назва регуляторного акта.

Закон України від 18 січня 2018 року № 2269-VIII «Про приватизацію державного і комунального майна» (далі – Закон).

2. Назва виконавця заходів з відстеження.

Фонд державного майна України (далі – Фонд).

3. Цілі прийняття акта.

Основними цілями Закону є уніфікація законодавства з питань приватизації, спрощення процедур приватизації об'єктів державної (комунальної) власності, скорочення термінів їх проведення, досягнення високих темпів приватизації, підвищення прозорості та відкритості приватизаційного процесу, залучення широкого кола інвесторів до придбання об'єктів державної (комунальної) власності, недопущення участі в приватизації осіб, пов'язаних з країною - агресором, забезпечення надходжень до державного бюджету від продажу об'єктів великої і малої приватизації.

4. Строк виконання заходів з відстеження.

Травень 2018 року – грудень 2019 року.

5. Тип відстеження.

Повторне відстеження.

6. Методи одержання результатів відстеження.

Статистичний.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних.

Відстеження результативності цього регуляторного акта здійснювалося на основі статистичних даних Фонду, які формуються на підставі узагальнення інформації регіональних відділень Фонду та структурних підрозділів Фонду про хід приватизації державного майна.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта.

Закон набрав чинності 07 березня 2018 року.

Відповідно до Прикінцевих положень Закону протягом трьох місяців з дня набрання ним чинності Фондом підготовлено відповідні підзаконні нормативно-правові акти, які необхідні для реалізації та впровадження Закону.

Для запуску процесу приватизації за новими процедурами, визначеними новим Законом, прийнято 13 актів Кабінету Міністрів України (12 постанов, 1 розпорядження) та 32 накази Фонду.

Кількісними показниками результативності Закону є такі показники:

- обсяг надходжень від приватизації державного майна до Державного бюджету України (співвідношення із зазначеним показником, встановленим Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік);
- кількість приватизованих об'єктів малої приватизації;
- кількість приватизованих об'єктів великої приватизації.

Огляд результатів роботи Фонду щодо впровадження Закону та кількісних показників за 2018 рік.

Згідно із Законом України від 07 грудня 2017 року № 2246-VIII «Про Державний бюджет України на 2018 рік» сума надходжень від приватизації державного майна була встановлена у розмірі 21,3 млрд грн.

Відповідно до Закону України від 06 грудня 2018 року № 2648-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» завдання було зменшено до 18,8 млрд грн.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1006-р обсяг джерел фінансування загального фонду державного бюджету, встановлений Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», за кодом класифікації фінансування бюджету 401000 «Запозичення» збільшено на суму 18,445 млрд грн у зв'язку із зменшенням обсягу джерел фінансування державного бюджету за кодом класифікації фінансування бюджету 500000 «Надходження від приватизації державного майна» з дотриманням граничного обсягу річного дефіциту державного бюджету.

Протягом 2018 року від приватизації державного майна надійшло 275,45 млн грн та перераховано до державного бюджету 268,65 млн грн, що з урахуванням змін розпису державного бюджету становить 75,7 % виконання планового показника (355,019 млн грн).

У 2018 році Фондом разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку), органами управління, Кабінетом Міністрів України на виконання Закону забезпечено формування переліків об'єктів великої та малої приватизації, що підлягали продажу в 2018 році.

Згідно зі статтею 11 Закону перелік об'єктів великої приватизації державної власності, що підлягають приватизації, затверджується Урядом за поданням Фонду, переліки об'єктів малої приватизації – Фондом за пропозиціями уповноважених органів управління.

За результатами проведеної роботи розпорядженням Уряду від 10 травня 2018 року № 358-р затверджено перелік об'єктів великої приватизації державної власності, що підлягали приватизації у 2018 році, до якого було включено 23 об'єкта великої приватизації.

Наказом Фонду від 27 березня 2018 року № 447 затверджено переліки об'єктів малої приватизації, що підлягали приватизації в 2018 році. Норми Закону дозволили протягом року вносити зміни до затверджених переліків об'єктів малої приватизації, що підлягали приватизації в 2018 році, згідно з якими до переліків було включено 818 об'єктів.

Для підготовки до продажу об'єктів приватизації, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 358-р та наказом Фонду від 27 березня 2018 року № 447, відповідними наказами органів приватизації:

1) прийнято рішення про приватизацію 22 об'єктів великої приватизації, а саме: ВАТ «Тернопільобленерго», ПАТ «Запоріжжяобленерго», АК «Харківобленерго», АТ «Миколаївобленерго», ПАТ «Хмельницькобленерго», АТ «Херсонська ТЕЦ», АТ «Дніпровська ТЕЦ», ПАТ «Криворізька теплоцентраль», ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія», ПАТ «Азовмаш», АТ «Турбоатом», ПАТ «Сумихімпром», ПАТ «Одеський припортовий завод», ВАТ «Оріана», ПрАТ «Президент-Готель», ПрАТ «По виробництву інсулінів «Індар», Державного ПАТ «Національна акціонерна компанія «Укراгролізинг», Державної частки ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ДП «Севєродонецька теплоелектроцентраль», ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська», ДП «Завод «Електроважмаш», ДП «Дніпровський електровозобудівний завод»¹;

2) прийнято рішення про приватизацію 773 об'єктів малої приватизації;

3) прийнято від уповноважених органів управління до сфери управління державних органів приватизації 18 ЄМК державних підприємств;

4) утворено 671 аукціонну комісію з продажу об'єктів малої приватизації;

5) утворено 21 аукціонну комісію з продажу об'єктів великої приватизації;

6) затверджено 29 планів розміщення акцій об'єктів малої приватизації;

7) затверджено 15 планів розміщення акцій об'єктів великої приватизації, а саме: ВАТ «Тернопільобленерго», ПАТ «Запоріжжяобленерго», АТ «Харківобленерго», АТ «Миколаївобленерго», ПАТ «Хмельницькобленерго», АТ «Херсонська ТЕЦ», АТ «Дніпровська ТЕЦ», ПАТ «Криворізька теплоцентраль», ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія», ПАТ «Азовмаш», АТ «Турбоатом», ПАТ «Сумихімпром», ПАТ «Одеський припортовий завод», ВАТ «Оріана» та ПрАТ «Президент-Готель».

Для забезпечення передачі об'єктів державної власності до сфери управління Фонду в установлений строк та з урахуванням норм частини другої статті 12 Закону Фондом підготовлено та подано на розгляд Уряду 24 проекти розпоряджень Кабінету Міністрів України щодо передачі до сфери управління Фонду 24 об'єктів (20 об'єктів малої приватизації, 4 – великої приватизації).

Кабінетом Міністрів України у 2018 році прийнято лише 3 розпорядження:

¹ У зв'язку з прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2018 року № 912-р підприємство виключено з переліку об'єктів великої приватизації, що підлягали приватизації у 2018 році, та наказом Фонду від 27 грудня 2018 року № 1637 включено до переліків об'єктів малої приватизації, що підлягають приватизації у 2019 році, та визнано такими, що втратили чинність, раніше прийняті рішення про приватизацію зазначеного об'єкта, як об'єкта великої приватизації та створення аукціонної комісії

- ▶ від 11 липня 2018 року № 486-р «Про передачу єдиного майнового комплексу державного підприємства «Укресресурси» до сфери управління Фонду державного майна» (мала приватизація);
- ▶ від 05 грудня 2018 року № 936-р «Про передачу єдиного майнового комплексу державного підприємства «Літинський автобусний парк» до сфери управління Фонду державного майна» (мала приватизація);
- ▶ від 21 листопада 2018 року № 938-р «Про визначення Фонду державного майна органом, що здійснює функції з управління пакетом акцій державного публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Украгролізинг» (велика приватизація).

На виконання вимог статті 19 Закону, Порядку залучення радників у процесі приватизації об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 878 (із змінами), створено конкурсну комісію з відбору радників у процесі приватизації об'єктів державної і комунальної власності.

За результатами конкурсу з відбору радників та відповідно до укладених договорів про надання послуг радника з підготовки до приватизації та продажу об'єктів великої приватизації державної власності Фондом розроблено 7 проєктів розпоряджень Кабінету Міністрів України про визначення радника та джерел оплати його послуг для 10 об'єктів:

- ▶ ПрАТ «По виробництву інсулінів «Індар»;
- ▶ ДП «Завод «Електроважмаш»;
- ▶ ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»;
- ▶ ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»;
- ▶ ПрАТ «Президент-Готель»;
- ▶ ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- ▶ АТ «Херсонська ТЕЦ»;
- ▶ АТ «Дніпровська ТЕЦ»;
- ▶ ПАТ «Криворізька теплоцентраль»;
- ▶ ДП «Северодонецька теплоелектроцентраль».

Проте окремі претенденти, які брали участь у конкурсах з відбору радника, звернулися до Окружного адміністративного суду міста Києва з адміністративними позовами до Фонду стосовно скасування результатів відбору радника у процесі приватизації щодо ПАТ «Одеський припортовий завод», ПрАТ «По виробництву інсулінів «Індар», ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія», ДП «Завод «Електроважмаш», ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська».

Окружним адміністративним судом м. Києва ухвалою від 08.10.2018 було заборонено Фонду вчиняти дії з підготовки та внесення проєктів рішень Кабінету Міністрів України щодо визначення радника у процесі приватизації зазначених об'єктів. Цією ухвалою заборонено Мінфіну та Мінекономрозвитку вчиняти дії, у тому числі щодо погодження проєктів актів Кабінету Міністрів України з визначення радника за результатами конкурсу у процесі приватизації зазначених об'єктів.

У 2018 році Фондом здійснювалися заходи щодо приватизації пакета акцій ПАТ «Центренерго». Фондом проведено конкурс з відбору радника для підготовки до приватизації та продажу пакета акцій ПАТ «Центренерго». Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження від 21 лютого 2018 року № 111-р «Про визначення радника для підготовки до приватизації та продажу пакета акцій ПАТ «Центренерго» розміром 78,289 відсотка статутного капіталу товариства та оплати його послуг».

Радником проведено відповідну роботу та маркетингову компанію з поширення прес-релізу щодо об'єкта в українських та закордонних засобах масової інформації.

Створено конкурсну комісію з продажу за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону пакета акцій ПАТ «Центренерго», на засіданнях якої визначено фіксовані умови конкурсу та початкову ціну пакета акцій товариства (5,985 млрд грн).

Фондом підготовлено та Урядом затверджено розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 року № 756-р «Про затвердження умов продажу державного пакета акцій публічного акціонерного товариства «Центренерго» за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону». Проведення конкурсу з продажу пакета акцій товариства було заплановано на 13.12.2018.

У зв'язку з тим, що до Фонду надійшли 2 заяви для участі у конкурсі, за результатами розгляду яких потенційні покупці не були допущені для участі у конкурсі, було визначено, що конкурс не відбувся.

Разом з тим один з претендентів на участь у конкурсі звернувся до Окружного адміністративного суду міста Києва з адміністративними позовом до Фонду. Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва Фонду було заборонено вчиняти дії зі здійснення приватизації ПАТ «Центренерго».

Фондом підготовлено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про визначення радника для надання послуг з підготовки до приватизації та продажу пакетів акцій: АТ «Херсонська ТЕЦ» розміром 99,8328 % статутного капіталу товариства, АТ «Дніпровська ТЕЦ» розміром 99,9277 % статутного капіталу товариства, ПАТ «Криворізька теплоцентраль» розміром 99,9864% статутного капіталу товариства та ДП «Сєверодонецька теплоелектроцентраль» та джерел оплати його послуг», погоджено заінтересованими органами та у лютому 2019 року подано на розгляд Кабінету Міністрів України. Розгляд проєкту не відбувся і 11.05.2019 Уряд повернув проєкт розпорядження Фонду.

Крім того, ухвалою Окружного адміністративного суду м. Києва від 11.10.2018 зупинено дію наказу Фонду від 08.06.2018 № 765 «Про прийняття рішення про приватизацію державного пакета акцій публічного акціонерного товариства «Сумхімпром».

Таким чином, зазначені події у 2018 році призвели до блокування процесу приватизації об'єктів великої приватизації.

Протягом 2018 року Фондом відповідно до вимог Закону проводилася робота із забезпечення приватизації об'єктів малої приватизації.

Так, у 2018 році державну форму власності змінили 249 об'єктів приватизації. У січні - липні 2018 року відповідно до норм попереднього Закону України від 04 березня 1992 року № 2163-ХІІ «Про приватизацію державного майна» державну форму власності змінили 58 об'єктів приватизації груп А, Д, Е, Ж – об'єкти малої приватизації. У серпні - грудні 2018 року відповідно до норм нового Закону державну форму власності змінив 191 об'єкт малої приватизації.

Для порівняння протягом 2017 року державну форму власності змінили 145 об'єктів.

Згідно із Законом та Порядком проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 432, проводились електронні аукціони з продажу об'єктів малої приватизації.

Адміністратором електронної торгової системи Урядом визначено державне підприємство «Прозоро.Продажі». Фонд уклав договори з 40 електронними майданчиками, авторизованими адміністратором.

Станом на 31.12.2018 через електронну торгову систему виставлено на продаж 381 об'єкт малої приватизації.

Відбулися аукціони з продажу 224 об'єктів малої приватизації (загальна стартова ціна об'єктів – 271,314 млн грн, ціна продажу – 316,636 млн грн).

Крім того, відповідно до вимог статей 16 та 18 Закону реалізовано 18 об'єктів малої приватизації на загальну суму 48,161 млн грн.

Усього від приватизації об'єктів малої приватизації до державного бюджету перераховано 215,810 млн грн.

Загалом протягом 2018 року для забезпечення реалізації та впровадження Закону Фондом здійснено роботу щодо формування переліків об'єктів великої та малої приватизації, вживалися відповідні заходи з підготовки до продажу та продажу визначених об'єктів.

Надходження від приватизації у 2018 році в основному забезпечувалося за рахунок продажу об'єктів малої приватизації на електронних аукціонах через електронну торгову систему «Прозоро.Продажі». Проведення зазначених аукціонів розпочато в серпні 2018 року після затвердження Урядом усіх нормативних актів, необхідних для запуску приватизації за новим Законом. Таким чином, надходження від приватизації державного майна фактично були забезпечені за результатами роботи 4 місяців 2018 року.

Ще однією з причин невиконання планових показників з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету у 2018 році, крім блокування приватизації судовими рішеннями, є непередача уповноваженими органами управління до Фонду об'єктів на приватизацію. Відповідно до вимог статті 12 Закону щодо 50 об'єктів, що підлягали передачі у 2018 році, мали бути передані функції з управління майном. Станом на 31.12.2018 фактично було передано функції з управління щодо 18 об'єктів та

стосовно одного Урядом визначено Фонд органом управління. Тобто непереданим залишився 31 об'єкт, у тому числі 3 об'єкти великої приватизації.

Огляд результатів роботи Фонду щодо впровадження Закону та кількісних показників за 2019 рік.

У 2019 році Фонд продовжив працювати над виконанням завдань щодо забезпечення надходжень від приватизації державного майна до Державного бюджету України.

Згідно із Законом України від 23 листопада 2018 року № 2629-VIII «Про Державний бюджет України на 2019 рік» сума надходжень від приватизації державного майна встановлена у розмірі 17,1 млрд грн.

За 12 місяців 2019 року від приватизації державного майна до державного бюджету надійшло 549,4 млн грн.

У звітному періоді Фондом разом з Мінекономрозвитку, органами управління, Кабінетом Міністрів України на виконання Закону забезпечено формування переліків об'єктів великої та малої приватизації, що підлягають приватизації в 2019 році.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 року № 36-р затверджено перелік об'єктів великої приватизації державної власності, відповідно до якого приватизації підлягав 21 об'єкт великої приватизації, а також встановлено завдання продовжити приватизацію об'єктів державної власності, рішення про приватизацію яких були прийняті в 2018 році.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 року № 36-р Фондом у 2019 році:

- прийнято рішення про приватизацію об'єкта великої приватизації (ПАТ «Одеська ТЕЦ»);
- створено комісію з питань передачі об'єкта великої приватизації – ЄМК ДП «Завод Електроважмаш»;
- затверджено план розміщення акцій об'єкта великої приватизації (ПАТ «Одеська ТЕЦ»);
- продовжено строк розміщення акцій об'єкта великої приватизації (ПАТ «Центренерго» - розпорядження Уряду від 10 квітня 2019 року № 226-р «Про внесення змін у додаток 17 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2013 р. № 204-р»).

Завдяки зусиллям Фонду вдалося розблокувати процес великої приватизації, який було заблоковано відповідними судовими рішеннями.

Вигравши касаційне провадження, Фонд домогся скасування забезпечення позову, яким було заборонено Уряду затверджувати відібраних інвестиційних радників для підготовки до продажу об'єктів великої приватизації. Рішення Верховного Суду дало можливість розпочати підготовку до приватизації таких об'єктів, як ПАТ «Одеський припортовий завод», ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська», завод «Електроважмаш», ПрАТ «По виробництву інсулінів «Індар» та ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія».

На засіданні Кабінету Міністрів України 25.09.2019 визначено радників для надання послуг з підготовки до приватизації та продажу об'єктів великої приватизації:

- ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- ЄМК ДП «Завод «Електроважмаш»;
- ЄМК ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська»;
- ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія».

Згідно з укладеними договорами про надання послуг радника з підготовки до приватизації та продажу об'єктів великої приватизації державної власності радниками здійснюється робота щодо підготовки до приватизації та продажу цих об'єктів.

Також здійснювалися заходи щодо проведення приватизації пакета акцій приватного акціонерного товариства «Президент-Готель» розміром 100 % статутного капіталу товариства.

Господарський суд м. Києва ухвалою від 24.04.2019 у справі № 910/4217/19 заборонив Фонду вчиняти дії з підготовки до приватизації та відчуження державного пакета акцій ПрАТ «Президент – Готель».

Фондом вживалися заходи щодо розблокування процесу приватизації об'єкта. Після розблокування приватизації 19.09.2019 підписано додаткову угоду до договору про надання послуг радника щодо продовження термінів надання послуг з підготовки до приватизації та продажу пакета акцій товариства.

Тривав розпочатий восени 2018 року продаж об'єктів малої приватизації. Об'єкти малої приватизації протягом звітного періоду продавалися на електронних майданчиках системи «Прозорро.Продажі».

Нові способи продажу вже довели свою ефективність. Ціна продажу одного з об'єктів малої приватизації перевищила стартову ціну у 30 разів, що є рекордним показником.

Відповідно до вимог частини третьої статті 11 Закону про приватизацію та з метою забезпечення надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету наказом Фонду від 27 грудня 2018 року № 1637 (із змінами) затверджено переліки об'єктів малої приватизації, що підлягали приватизації в 2019 році.

Згідно з наказом Фонду від 27 грудня 2018 року № 1637 до реєстру електронної торгової системи внесено 954 об'єкти малої приватизації.

Кількість операторів електронних майданчиків, які на кінець 2019 року є авторизованими і з якими Фонд уклав договори про проведення електронних аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації, становить 33.

Протягом 2019 року через електронну торгову систему виставлено на продаж 454 об'єкти малої приватизації.

Відбулися аукціони з продажу 373 об'єктів малої приватизації на загальну суму продажу 613,304 млн грн при виставленій стартовій ціні 510,77 млн грн.

Крім того, державними органами приватизації продано шляхом викупу відповідно до статей 16, 18 Закону 38 об'єктів малої приватизації на суму 46,671 млн грн.

Загалом від приватизації об'єктів малої приватизації державної власності протягом 2019 року до державного бюджету перераховано 537,8 млн грн.

Таким чином, протягом 2019 року Фондом здійснювалася робота з органами влади, Кабінетом Міністрів України щодо формування переліків об'єктів великої та малої приватизації, їх підготовки до приватизації та продажу, вживалися відповідні заходи щодо розблокування процесу приватизації об'єктів великої приватизації, який було заблоковано відповідними судовими рішеннями.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання, фізичних осіб та громадськості щодо основних положень Закону – високий: Закон оприлюднено в офіційних друкованих виданнях «Офіційний вісник України», «Голос України» та «Відомості Верховної Ради України», презентовано на офіційному веб-сайті Фонду www.srfu.gov.ua.

Діяльність Фонду висвітлюється через офіційний веб-сайт. Розміщені на сайті каталоги об'єктів приватизації постійно доповнюються новими об'єктами, розміщується актуальна інформація з питань оцінки державного майна, корпоративного управління тощо, відкрито доступ до реєстрів та баз даних, що є в розпорядженні Фонду. На сайті щоденно розміщуються новини, заяви та роз'яснення за всіма напрямками діяльності Фонду.

Офіційний веб-сайт Фонду відповідає сучасним вимогам користувачів і вирізняється інтерактивністю, зручним інтерфейсом та наявністю актуальної інформації. Також на офіційному веб-сайті створено потужну громадську платформу, якою забезпечується зворотний зв'язок одночасно за кількома напрямками діяльності Фонду, зокрема надана можливість подання в електронній формі звернень та запитів.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей.

За результатами аналізу показників результативності регуляторного акта за 2018 – 2019 роки можна зробити висновок, що регуляторний акт в сучасних реаліях економічної ситуації в країні забезпечує проведення приватизації, відкритість та прозорість приватизаційного процесу, фінансові надходження від приватизації до Державного бюджету України.

Запущені нові способи продажу об'єктів малої приватизації через електронну систему «Прозоро.Продажі» довели свою ефективність, відкритість та прозорість, доступність та швидкість реалізації об'єктів.

За результатами звітного періоду можна стверджувати, що розпочата у 2018 році приватизація за новим Законом на сьогодні забезпечує позитивну динаміку надходжень від продажу об'єктів малої приватизації.

Разом з тим блокування судовими рішеннями процесу великої приватизації перешкоджає пошуку інвестора, надходженню інвестицій, не може забезпечити виконання Фондом поставлених завдань з наповнення державного бюджету.

Водночас з реалізацією Закону виявилось, що його окремі положення потребують вдосконалення для усунення проблем, які перешкоджають процесу приватизації, виконанню бюджетних завдань Фондом.

З метою удосконалення державного регулювання у сфері приватизації, пришвидшення приватизаційних процесів, підвищення економічної ефективності продажу об'єктів та збільшення надходжень до державного бюджету Фондом підготовлено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України стосовно пришвидшення і удосконалення процесів приватизації».

Зазначений проєкт було оприлюднено на офіційному веб-сайті Фонду: www.spfu.gov.ua.

Голова Фонду

Дмитро СЕННИЧЕНКО